

## **МЕМОРАНДУМ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ**

### **Договорености между държавите членки, участващи в програмата Interreg VI-A Румъния-България**

#### **ГЛАВА I**

#### **ОСНОВНИ СТРУКТУРИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА**

##### **РАЗДЕЛ 1. УПРАВЛЯВАЩ ОРГАН**

Управляващият орган (УО) е органът, отговорен за изпълнението на програмата.

1. Министерство на развитието, благоустройството и администрацията на Румъния действа като УО и изпълнява функциите на Управляващ орган и на Сертифициращ орган (СО) съгласно членове 72 и 76 от Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР), Европейския социален фонд плюс, Кохезионния фонд, фонд „Справедлив преход“ и Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури, както и на финансови правила за тях и за фонд „Убежище, миграция и интеграция“, фонд „Вътрешна сигурност“ и Инструмента за финансово подпомагане на управлението на границите и визовата политика (т.е. Регламент за общоприложимите разпоредби) и чл. 46 и 47 от Регламент (ЕС) 2021/1059 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 г. относно специалните разпоредби за подкрепа от Европейския фонд за регионално развитие по цел „Европейско териториално сътрудничество“ (Interreg), както и от външни финансови инструменти (т.е. Регламент INTERREG).
2. УО изпълнява функциите, предвидени в членове 72-75 от Регламента за общоприложимите разпоредби, както и функцията на Сертифициращ орган, предвидена в член 76 от Регламента за общоприложимите разпоредби и в член 47 от Регламента Interreg.
3. УО отговаря и за:
  - a) подписване на договорите за финансиране от ЕФРР с водещите партньори;
  - b) подписване на договорите за национално съфинансиране от държавния бюджет с бенефициерите от Румъния;
  - c) осигуряване на трансфера на средствата от ЕФРР към Водещите бенефициери;
  - d) изплащане на авансовите плащания от румънското съфинансиране на румънските бенефициери в съответствие с разпоредбите на договора;

- e) осигуряване на трансфера на националното съфинансиране от държавния бюджет към бенефициерите по проекти от Румъния на приоритета за техническа помощ;
  - f) осигуряване на наличието на средствата от национално съфинансиране на Румъния за дейностите по техническата помощ;
  - g) осигуряване на достъп на Националния орган (НО) и Одитния орган (ОО) до информация с оглед изпълнение на съответните им задължения
  - h) гарантиране съответствието на разходите с правилата на ЕС, както и с процедурите на програмата, чрез адекватна система за контрол;
  - i) гарантиране, че договорите, сключени след провеждането на процедури за възлагане на обществени поръчки са в съответствие с румънското национално законодателство или със специфични процедури;
  - j) определяне на контрольорите, отговорни за осъществяването на първо ниво на контрол на партньорите, намиращи се в Румъния;
  - k) номиниране на представителите на Румъния в Комитета за наблюдение;
  - l) гарантиране на адекватна одитна пътека за цялата система, относно изпълнението на програмата;
  - m) предотвратяване, откриване и отстраняване на нередностите, допуснати в Румъния;
  - n) координиране на отговорностите, делегирани на Съвместния секретариат във връзка с изпълнението на програмата,;
  - o) гарантиране изпращането на данните относно изпълнението на Европейската комисия (ЕК) в съответствие с чл. 42 от Регламента за общоприложимите разпоредби;
  - p) извършване на финансовите корекции, договорени на ниво програма;
  - q) гарантиране на бързото записване и актуализиране на информацията в електронната система, като следи за точността, целостта и пълнотата на данните, отнасящи се до управлението на програмата;
  - r) гарантиране на необходимите средства в случай на затруднения при изпълнението на програмата на програмно ниво (освобождаване на средства, прекъсване/спиране на плащанията, липса на средства на програмно ниво), както е изрично договорено;
4. УО гарантира, че е създаден ефективен механизъм за разглеждане на жалби, отнасящи се до отпуснати средствата по програмата.
5. УО гарантира, че се спазва принципът за равно третиране при проверките, извършвани на румънските и българските партньори.
6. УО информира Комитета за наблюдение за дейностите и постигнатите резултати , във връзка със средствата за техническа помощ . ТП), въз основа на информацията, получена от всички бенефициери на ТП.

## РАЗДЕЛ 2. НАЦИОНАЛЕН ОРГАН

1. Съответстващият на УО с координационна роля на територията на Република България е Министерството на регионалното развитие и благоустройството, действащо като на НО.

2. НО има задължението постоянно да осигуряване необходимия персонал за изпълнението на своите функции и отговорности.

3. Функциите и отговорностите на НО са:

- a. оказване на подкрепа на УО при изпълнението на програмата;
- b. подписване на договори за национално съфинансиране от държавния бюджет с бенефициерите от Република България за ;
- c. осигуряване трансфера на националното съфинансиране от държавния бюджет към бенефициерите по проекти от Република България;
- d. осигуряване на наличието на сумите от националното съфинансиране за бюджета на програмата за техническа помощ;
- e. осигуряване на достъп на УО и ОО до информация за с оглед изпълнението на съответните си задачи;
- f. гарантиране на съответствието на разходите с правилата на ЕС и с процедурите на програмата, чрез адекватна система за контрол;
- g. осигуряване на съответствието на обществените поръчки с българското национално законодателство чрез системата за първо ниво на контрол;
- h. определяне на контролори, които да извършват първо ниво на контрол за партньорите, които се намират в Република България;
- i. определяне на представителите на Република България в Комитета за наблюдение;
- j. гарантиране на адекватна одитна пътека за системата, свързана с изпълнението на Програмата в Република България;
- k. предотвратяване, откриване и отстраняване на нередности, извършени на територията на Република България;
- l. подробни правила и процедури за докладване и коригиране на нередности и последващи действия ще бъдат предвидени в описанието на системата за управление и контрол (ОСУК) за програмата Interreg VI-A Румъния-България. ОСУК ще вземе предвид разпоредбите на регламентите на ЕС, националното законодателство и ще посочи ясни правила за всеки етап от процеса на наблюдение на нередностите;
- m. спазване на разпоредбите на системата за нередности, контрол и докладване, установена на ниво програма Interreg VI-A Румъния-България, както е описано подробно в описанието на системите за управление и контрол (т.е. ОСУК);
- n. качване на всички документи в електронната система за наблюдение (JeMS), с оглед осигуряване на добра комуникация и прозрачност при управлението на нередностите на ниво програма.

- o. осъществяване на достъп до електронната система на програмата, като се имат предвид техническите ограничения на връзката;
- p. осигуряване на необходимите средства в случай на затруднения при изпълнението на програмата на програмно ниво (освобождаване на средства, прекъсване/спиране на плащанията, липса на средства на програмно ниво), както е изрично договорено;
- q. въвеждане на ефективни и пропорционални мерки с цел предотвратяване на измама, въз основа установените рискове;
- г. създаване на процедури, които да гарантират, че всички документи относно разходите и одитите, необходими за одитната пътека, както е посочено в приложение XIII, се съхраняват в съответствие с изискванията, посочени в член 82 от Регламента за общоприложимите разпоредби;
- с. координиране на дейността на Информационното звено, разположено от българската страна на границата;
- t. предоставяне на необходимата информация на Комитета за наблюдение за дейностите, извършени със средства от техническата помощ;
- и. осигуряване финансирането на дейностите на Информационното звено от бюджета си за техническа помощ;
- v. предоставяне на необходимата информация, която да бъде включена в стратегическите документи на програмата (напр. ОСУК, наръчници за изпълнение на програмата и проектите и др.).

4. НО гарантира, че е създаден ефективен механизъм за разглеждане на жалби относно средствата, отпуснати по Програмата, като се следват процедурите, за които отговаря НО.

### **РАЗДЕЛ 3. СЪВМЕСТЕН СЕКРЕТАРИАТ И ИНФОРМАЦИОННО ЗВЕНО**

1. Съвместният секретариат (СС) подпомага УО, НО и КН при изпълнението на съответните им функции. Съвместният секретариат също така предоставя информация на потенциалните бенефициери за възможностите за финансиране по програмата и подпомага бенефициерите и партньорите при изпълнението на операциите.
2. Подписва се споразумение за делегиране и финансиране между УО и Регионалната служба за трансгранично сътрудничество Кълъраш за границата Румъния-България, с което се делегират задачи на СС. Изпълнението на задачите, делегирани на СС, се проверява от УО в съответствие със споразумението за делегиране и финансиране, вътрешната процедура на УО за надзор и мониторинг на делегираните на СС задачи и други съответни процедури.
3. СС е независим орган, гарантиращ безпристрастност при изпълнението на програмата.
4. СС се намира в Румъния, област Чичу, част от основната сграда, представляваща централата на Обществената служба за превоз на пътници и товари към ГКПП Кълъраш (Румъния) - Силистра (Република България), окръг Кълъраш.

5. СС поддържа балансираното разпределение на служителите, говорещи румънски и български език.

6. Информационното звено се създава на българска територия в Русе, в рамките на НО, като подпомага комуникацията между НО, бенефициерите в проекти, както и други заинтересовани страни. Информационното звено изпълнява задачи, свързани със: подпомагане на българските заинтересовани страни и бенефициери по време на подготовката и изпълнението на проекти, осъществяване на дейности по информация и комуникация и др. Всички задачи на информационното звено се изпълняват в тясно сътрудничество със СС, под ръководството на НО. При изпълнение на задачите си Информационното звено спазва принципа на разделение на функциите между органите по програмата и в рамките на програмата.

#### **РАЗДЕЛ 4. КОМИТЕТ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ (КН)**

1. КН се създава, за да наблюдава изпълнението на програмата, както е предвидено в чл. 38 от Регламента за общоприложимите разпоредби. КН се състои от представители на УО, НО и на партньорите, както е посочено в чл. 39 от Регламента за общоприложимите разпоредби и чл. 29 от Регламент (ЕС) 2021/1059 относно специалните разпоредби за цел „Европейско териториално сътрудничество“ (Interreg). Всеки член на КН има право на глас в съответствие със системата за гласуване, определена на ниво КН. Всеки член на КН със статут на наблюдател в има консултативна роля, без правомощия на вземане на решения.

2. КН се ръководи от председател (номиниран от УО) и съпредседател (номиниран от НО).

3. Представителите на Европейската комисия участват в работата на КН със съвещателна функция.

4. ОО участва в работата на КН като наблюдател.

5. КН е съставен от представители на Румъния и България (представители на националните делегации от всяка страна), определени при спазване на принципите на партньорството и многостепенното управление.

6. КН изпълнява функциите, предвидени в чл. 40 от Регламента за общоприложимите разпоредби и чл. 30 от Регламента Interreg.

7. Без да се засягат правилата за допустимост, установени в членове 38-44 от Регламента Interreg или въз основа на тях, участващите в КН държави членки могат да установят допълнителни правила за допустимост на разходите за програмата Interreg като цяло.

По въпроси, които не са обхванати от тези правила, се прилага националното законодателство на държавата-членка, в която са направени разходите.

8. Процедурният правилник на КН (включително Кодекса за поведение) се приема в срок от 3 месеца от датата на одобрение на програмата от Европейската комисия.

9. Във връзка с интегрираната териториална стратегия на граничния регион КН и Стратегическият съвет си сътрудничат тясно в полза на трансграничния регион и на програмата;

## **РАЗДЕЛ 5. ОДИТЕН ОРГАН (ОО)**

1. Съгласно чл. 45 от Регламента Interreg държавите членки, участващи в програма Interreges, определят един УО и единен ОО, които се намират в една и съща държава членка.
2. ОО на програмата е Сметната палата на Румъния.
3. Основните компетенции и отговорности на Одитния орган са предвидени в чл. 48 и 49 от Регламента Interreg. Както е предвидено в чл. 49, ал. 2, информацията, необходима за избора на обща извадка, се предоставя на Европейската комисия от програмните органи до 1 август след края на всяка счетоводна година.
4. Спазват се и разпоредбите на Регламента Interreg, чл. 48, параграф 1. 1 по отношение на одитите, извършвани на цялата територия, обхваната от програмата.
5. ОО се подпомага от група одитори, която се състои от представители на Румъния и България. Изпълнителна агенция „Одит на средствата от Европейския съюз“ към министъра на финансите на Република България определя българските представители в Групата на одиторите.

## **РАЗДЕЛ 6. Верификация и роля на първо ниво на контрол**

1. Съгласно разпоредбите на Регламента Interreg, чл. 46, параграфи 3, 4 и 5, за да се извършат проверките, предвидени в чл. 74, ал. 1, буква а) от Регламента за общоприложимите разпоредби, държавите членки, участващи в програмата, създават орган или лице, отговарящо за тази проверка на тяхна територия („контрольор“).
2. Първо ниво на контрол за румънските бенефициери се създава в рамките на Регионалната служба за трансгранично сътрудничество Кълъраш за границата между Румъния и България, област Чичу, окръг Кълъраш. Системата за първо ниво на контрол за българските бенефициери се създава в рамките на Министерството на регионалното развитие и благоустройството.
3. Основните функции и отговорности на контрольорите са да извършват проверки , както е предвидено в чл. 74, ал. 1, буква а) от Регламента за общоприложимите разпоредби. Съгласно чл. 74, параграф 2 проверките включват административни проверки по отношение на искания за плащане от бенефициерите и проверки на място на операциите.
4. Обхватът на проверката се описва подробно в съответните документи на програмата, но тази проверка, посочена в точка 3 по-горе, се основава на риска и е пропорционална на предварително и писмено установените рискове, както е

определено в стратегията/методологията за управление на риска. За да се осигури равнопоставеност и като се има предвид целта на програмата за сътрудничество, стратегията/методологията за управление на риска следва да бъде изготвена/прегледана и одобрена от УО в тясно сътрудничество с НО.

## **ГЛАВА II**

### **ДОГОВОРЕНОСТИ ОТНОСНО ОСНОВНИТЕ ПРОЦЕДУРИ ПО ИЗПЪЛНЕНИЕТО**

#### **РАЗДЕЛ 1. Оценка и подбор на операциите/кандидатите**

Процесът на оценка и подбор на операциите/кандидатите се извършва в съответствие с методологията за оценка на заявленията и правилата, установени на ниво програма.

1. Оценка на операциите/кандидатите се извършва от работна група за оценка, която включва оценители от СС или румънски оценители, осигурени от Министерството на развитието, благоустройството и администрацията на Румъния, ако е необходимо, и български външни оценители, осигурени от МРРБ.
2. Ако е необходимо, в случай на проекти, които се нуждаят от допълнителна експертиза, НО може да осигури външни технически експерти по специфични въпроси, свързани с българските партньори, в подкрепа на оценителите.
3. За румънските партньори, в случай че е необходим специфичен технически опит, СС сключва договор с външни технически експерти за предоставяне на квалифицирана подкрепа на оценителите.
4. Външните технически експерти отговарят за извършването на цялостен технически/качествен анализ на проектните предложения и предоставят документ със своето становище.
5. За да се провери правилността на процедурата за оценка, УО и НО ще осигурят допълнителни проверки въз основа на нивото на риска.
6. За всяка покана за представяне на предложения в Насоките за кандидатстване се определят подробни правила за оценка и критерии за избор, които се одобряват от КН.
7. След приключване на техническата и финансовата оценка проектните предложения се класират и се представят за избор на КН. КН одобрява/отхвърля операциите за финансиране въз основа на докладите на работната група за оценка.
8. Кандидатите се информират за одобрението/отхвърлянето на техните проекти и за възможността да обжалват решението на КН за избор/отхвърляне в рамките на определения срок. Жалбите/оспорванията на решението на КН се анализират от определени от УО и НО експерти и резултатите се представят на КН за вземане на

решение. Подробната процедура за подаване на жалби е част от Насоките за кандидатите.

9. Във връзка с интегрираната териториална стратегия на трансграничния район Румъния-България, която ще бъде финансирана по ПО 5 в рамките на програмата Interreg VI-A Румъния-България, списъкът на операциите, предложени за подкрепа от програмата, трябва да отговаря на правните разпоредби, установени от регламентите на ЕС, правилата на програмата и критериите за оценка на предложените операции, одобрени предварително от КН на програмата и действащите регламенти.

## **РАЗДЕЛ 2. Процедура за плащане**

1. Средствата от ЕФРР се предоставят при спазване на следния финансов поток:

- a) бенефициерите по проекта извършват разходи и изпращат искания за първо ниво на контрол чрез електронната система на програмата. Както румънските, така и българските партньори качват/изпращат своите искания, придружаващи документи и попълват информация за преглед съответно от румънските или българските контрольори.
- b) контрольорите, извършващи първо ниво на контрол, проверяват законосъобразността и редовността на разходите, декларирани от всеки бенефициер, участващ в операцията, съответно доставката на съфинансираните продукти и услуги, обосноваемостта на разходите, декларирани за проекти, изпълнявани на неговата територия, и съответствието на тези разходи и на свързаните с тях проекти с правилата на ЕС и националните правила. Проверката на контрольора приключва с доклад за проверка, който се предоставя на бенефициера чрез електронната система в рамките на срока, определен на ниво програма.
- c) водещият партньор обобщава разходите на всички партньори, проверени от контрольорите на ниво проект и изпраща консолидираното заявление за възстановяване на средствата до СС.
- d) след извършване на административна проверка на доклада за проекта СС изпраща консолидираното искане за възстановяване на средства на УО за извършване на последващи действия.
- e) УО извършва плащанията в съответствие с действащите процедури.
- f) Водещият партньор превежда съответната сума от ЕФРР на бенефициерите по проекта в рамките на срока, определен на ниво програма.

2. Изплащането на националното съфинансиране за румънските бенефициери следва същите стъпки като тези за ЕФРР.

3. Националното съфинансиране на българските бенефициери се договаря от НО след подписването на договорите за финансиране от ЕФРР между УО и водещите партньори и подаването на необходимите документи до НО на. НО превежда националното съфинансиране директно на българските бенефициери.

### **РАЗДЕЛ 3. Мониторинг**

1. Електронната система за наблюдение (JeMS) на програмата Interreg VI-A РумънияБългария осигурява мониторинга на ниво програма съгласно съответните разпоредби.
2. Мониторингът на ниво проект се извършва от СС и от служители на УО. Съответната информация за мониторинга на проектите е налична в JeMS на програмата.

### **РАЗДЕЛ 4. Наддоговаряне**

1. СС, след консултация с УО и НО, предлага на КН процента на наддоговаряне. След съгласуване на процента УО пристъпва към подписване на договорите за финансиране от ЕФРР.
2. Бенефициерите носят финансовата отговорност за наддоговаряне. В случай че УО не може да възстанови дълговете, възникнали в резултат на наддоговаряне, в съответствие с разпоредбите на договорите за субсидия, НО възстановява на УО съответните суми, свързани с българските бенефициери.

## **ГЛАВА III**

### **ПРИЛОЖИМИ РАЗПОРЕДБИ В СЛУЧАЙ НА ТРУДНОСТИ ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕТО**

#### **РАЗДЕЛ 1. Възстановяване на средства от ЕК**

Като се има предвид, че съгласно член 93 от Регламента за общоприложимите разпоредби междинните плащания от ЕК се възстановяват само частично на програмата, както и като се има предвид намаленият размер на предварителното финансиране, което може да затрудни паричния поток на програмата, УО и НО се ангажират да осигурят в началото на всяка година 5 % от стойността на предвидените/оценените заявления за плащане, по пропорционален начин по отношение на одобрения бюджет на проектите и дейностите, изпълнявани от румънските или българските партньори, по начина, по който това е предвидено в договорите, до плащането на годишния баланс на сметките, когато ЕК може да заключи, че сметките (за счетоводната година, през която са преведени средствата) са пълни, точни и верни.

## **РАЗДЕЛ 2. Финансови корекции**

1. Финансови корекции от страна на държавите членки се извършват съгласно член 103, параграфи 1 и 2. 1 до 3 от Регламента за общоприложимите разпоредби
2. Финансови корекции от страна на ЕК се извършват съгласно член 104 от Регламента за общоприложимите разпоредби.

Видът (единна ставка или екстраполирана) и нивото на финансовите корекции се определят в съответствие с приложение XXV към Регламента за общоприложимите разпоредби.

В случай на финансови корекции, наложени от ЕК за нередности, дължащи се на недостатъци в системата за управление и контрол, двете държави членки се задължават да разделят сумата между двете държави членки пропорционално на плащанията по ЕФРР и одобрения бюджет на проектите и извършените дейности от българските и румънските бенефициери, засегнати от финансовата корекция.

В случай на финансови корекции от страна на ЕК, дължащи се на случайни или необичайни нередности, двете държави членки се ангажират да разследват всеки отделен случай. Финансовата корекция от страна на Комисията не засяга задължението на държавите членки да търсят възстановяване на средства съгласно разпоредбите на приложимите европейски регламенти.

## **РАЗДЕЛ 3. Възстановяване на средства**

1. Всяка държава членка отговаря за разследването на нередности, допуснати от бенефициерите, намиращи се на нейна територия. В случай на системна нередност държавата членка разширява обхвата на разследването, за да обхване всички потенциално засегнати операции. Държавата членка извършва финансови корекции във връзка с отделни или системни нередности, открити в проектите или по оперативната програма. Финансовата корекция се състои в отмяна на цялата сума или на част от публичните средства, разплатени по отделен проект или по програмата. Финансовите корекции се записват в годишния счетоводен отчет за финансовата година, през която е станала отмяната на средствата..
2. УО гарантира, че всяка сума, изплатена в резултат на нередност, се възстановява от Водещия партньор. Бенефициерите възстановяват на Водещия партньор неправомерно изплатените средства. Специални разпоредби относно възстановяването на суми, предмет на нередност, се включват както в договора между УО и Водещия партньор, така и в споразумението за партньорство, което се подписва между бенефициерите.
3. УО на програмата не е длъжен да възстанови неправомерно изплатена сума, която не надвишава 250 ЕВРО, без да се включват лихвите, като принос от който и да е от фондовете на ИНТЕРРЕГ за дадена операция през отчетната година, при условията на решение на Комитета за наблюдение. Не е необходимо да се предоставя информация на ЕК извън информацията за взетото решение за невъзстановяване на нередности под 250 ЕВРО.

4. Ако Водещият партньор не успее да осигури възстановяването на средствата от другите партньори или ако УО не успее да осигури възстановяването на средствата от Водещия партньор, държавата-членка, на чиято територия се намира съответният партньор, възстановява на УО неправомерно изплатената на този партньор сума. УО отговаря за възстановяването на съответните суми в общия бюджет на ЕС в съответствие с разпределението на задълженията между участващите държави членки, както е предвидено в програмата.

5. След като държавата членка възстанови на УО всички неправомерно изплатени суми на даден бенефициер, тя може да продължи или да започне процедура за събиране на вземания срещу този бенефициер съгласно националното си законодателство. В случай на успешно възстановяване държавата членка може да използва тези суми за националното съфинансиране на съответната програма Interreg. Държавата членка няма никакви задължения за докладване пред органите на програмата, КН или ЕК по отношение на такива национални възстановявания.

6. Когато държава членка не е възстановила на УО неправомерно изплатени суми на партньор съгласно предходния параграф, тези суми са предмет на нареждане за събиране, издадено от ЕК, което се изпълнява, когато е възможно, чрез прихващане към съответната държава членка. Това възстановяване не представлява финансова корекция и не намалява подкрепата от ЕФРР за програмата Interreg. Възстановената сума представлява целеви приход в съответствие с член 21, параграф 3. от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 г. относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, за изменение на регламенти (ЕС) № 1296/2013, (ЕС) № 1301/2013, (ЕС) № 1303/2014, (ЕС) № 1304/2013, (ЕС) № 1309/2013, (ЕС) № 1316/2013, (ЕС) № 223/2014, (ЕС) № 283/2014 и Решение № 541/2014/ЕС и за отмяна на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 (т.е, Финансовия регламент).

7. По отношение на сумите, които не са възстановени на УО от държава членка, прихващането се отнася за последващи плащания към същата програма Interreg. След това УО извършва прихващане по отношение на тази държава-членка в съответствие с разпределението на задълженията между участващите държави членки, посочено в настоящия Меморандум за изпълнение, в случай на финансови корекции, наложени от УО или от ЕК.

#### **Аспекти, свързани с помощта *de minimis* /възстановяване на помощта *de minimis*/държавна помощ/**

1. Ако помощта *de minimis* се предоставя на проекти за европейско териториално сътрудничество, държавата членка, на чиято територия се намира УО, както е определено в чл. 45 от Регламента Interreg, се счита за доставчик на помощта *de minimis* за частта от финансирането от ЕФРР, поради което УО следва да спазва съответните разпоредби.

2. Държавата членка, в която се намира УО, отговаря за създаването на схемата *de minimis* за средствата от ЕФРР.

За тази цел доставчикът на схемата за помощ *de minimis* отправя покана за представяне на предложения.

Водещият партньор трябва да представи на програмата проектно предложение в съответствие с поканата за представяне на предложения по схемата за помощ *de minimis*.

Предложенията за проекти се оценяват от административна гледна точка и от гледна точка на допустимостта от администратора на схемата *de minimis*. Оценката на качеството и оценката на държавната помощ също се извършват от администратора на схемата *de minimis* (СС на Interreg VI-A Румъния-България) или, ако е необходимо, от външни оценители въз основа на критерии за оценка, одобрени от КН на програмата.

Изпълнението на всички условия за допустимост, определени в схемата *de minimis* за получаване на помощта *de minimis*, също се проверява въз основа на декларацията *de minimis*, приложена към формуляра за кандидатстване и предоставена от бенефициерите на помощта *de minimis*. Когато е необходимо, информацията, предоставена в собствените декларации на бенефициерите, се проверява от администратора на схемата *de minimis* (за румънските бенефициери) и от НО (за българските бенефициери), като в този случай НО предоставя резултата от проверката на администратора на схемата *de minimis*.

КН одобрява списъка на проектите, предложени за финансиране, а доставчикът на схемата за помощ *de minimis* (управляващият орган) подписва договора за предоставяне на помощ *de minimis*, който е под формата на договори за субсидии с водещите партньори за финансиране от ЕФРР.

3. Всяка държава членка предоставя на УО необходимата информация за спазване на съответните разпоредби на национално равнище (включително за всички случаи на нередности или измами). В тази връзка регистрирането на предоставената минимална помощ ще се извършва чрез БАЗА ДАННИ С ПОМОЩИ, помощен инструмент в процеса на мониторинг (за предоставяне на румънския Съвет по конкуренция, във формата и в сроковете, предвидени в Регламента относно процедурите за мониторинг на държавните помощи, на всички данни и информация, необходими за мониторинга на минималната помощ на румънско национално равнище). БАЗАТА С ДАННИ ЗА ПОМОЩТЕ съдържа всички релевантни данни по отношение на отпуснатите суми, бенефициерите на помощта, информация за изпълнението и отчитането, решения за възстановяване и др. Информацията ще бъде регистрирана от администратора на схемата *de minimis*, а именно СС на Interreg VI-A Румъния-България.

4. Всяка държава членка се счита за доставчик по *de minimis* за националното съфинансиране, свързано с проектите за европейско териториално сътрудничество, и отговаря за спазването на тези процедури;

Всеки доставчик (управляващ орган или държава членка) е отговорен за мониторинга на проектите в рамките на помощта *de minimis* в съответствие с националното си законодателство;

5. УО гарантира възстановяването на неправомерно/неправомерно използвана помощ *de minimis*, предоставена в рамките на програмата Interreg VI-A Румъния-Румъния, както следва:

I. Възстановяване на неправомерно използвана помощ *de minimis*, която води до нередност

- 1) В случай че след процеса на мониторинг УО установи ситуация, която води до спиране на предоставената помощ, УО издава решение за спиране.
- 2) В случай че след процеса на мониторинг УО установи ситуация, която налага възстановяване на помощта, УО осигурява възстановяването, както следва:
  - а) Държавна помощ/ помощ *de minimis*, предоставена на български бенефициери
    - i. В случай на български бенефициери на преки помощи, възстановяването на неправомерно използвана помощ *de minimis* (неправомерно използвана помощ - помощ, използвана от бенефициера, без да са спазени условията за предоставяне на такава помощ) се осигурява чрез НО, след уведомяване от страна на Управляващия орган. УО уведомява НО за неправомерно използваната помощ (с включени разходооправдателни документи), предоставена на българските бенефициери на помощ. В срок от максимум 5 дни след достигане на заключението в резултат на собствените проверки<sup>1</sup>, НО информира УО за резултата. В случай на решение за възстановяване, НО възстановява на УО подлежащите на възстановяване суми - предоставената помощ от ЕФРР и свързаните с нея лихви, изчислени съгласно методологията, предвидена в Регламент (ЕО) № 794/2004 на Комисията от 21 април 2004 г. за прилагане на Регламент (ЕО) № 659/1999 на Съвета за определяне на подробни правила за прилагането на член 93 от Договора за ЕО, съответно Регламент (ЕС) 2015/1589 на Съвета от 13 юли 2015 г. за определяне на подробни правила за прилагането на член 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз (кодификация), в срок до два месеца от датата на решението за възстановяване. Освен това НО предоставя разходооправдателни документи, доказващи, че помощта е била възстановена от получателя на помощта *de minimis*, съгласно действащите разпоредби за държавните помощи.
    - ii. В случай на неправомерно използвана непряка помощ, предоставена от български бенефициер по програмата на трета страна (която не е включена в партньорството по проекта), НО започва процедура за възстановяване на неправомерно използваната помощ от получателя на помощта чрез съответните български национални органи за държавна помощ. В този случай възстановяването на средствата от ЕФРР и съответното национално съфинансиране, с които са финансирани свързаните дейности на бенефициера (т.е. средствата, с които са покрити разходите на бенефициера, предоставил непряката помощ), се възстановява в резултат на процедура по нередност, която се провежда успоредно с възстановяването на помощта.

---

<sup>1</sup> Процесът на проверка следва да се извърши в сроковете, предвидени в съответното национално законодателство, но възможно най-бързо, като се има предвид също, че приложимата лихва в случай на потвърждаване на нередността се изчислява от датата, на която помощта е предоставена

В случай че въз основа на резултатите от проверките НО стигне до заключението, че не е предоставена неправомерна/злоупотребявана помощ и следователно не е необходимо възстановяване на държавна помощ/помощ *de minimis*, НО надлежно обосновава това решение, като предоставя съответните документи на УО.

b) Държавна помощ/ помощ *de minimis*, предоставена на румънски бенефициери

- i. Възстановяването на неправомерна/неизползвана държавна помощ/помощ *de minimis*, предоставена на румънски преки/непреки получатели на помощ, се извършва чрез решение за възстановяване, съответно нареждане за възстановяване, издадено от УО на получателя на държавна помощ/помощ *de minimis*, въз основа на действащото национално законодателство.

- 3) Възстановените суми включват свързаните с тях лихви, изчислени съгласно методологията, предвидена в законодателството на ЕС <sup>2</sup> и националното законодателство (изчисляването на лихвите в случай на възстановяване на помощ се определя в съответните документи на програмата).
- 4) Бенефициерът на държавна помощ/намалена помощ има право да подаде жалба срещу решение за възстановяване съгласно съответното действащо законодателство.

II. В случай на решение за възстановяване, издадено от ЕК съгласно чл. 107 и 108 от ДФЕС относно възстановяването на неправомерна и несъвместима помощ/неправомерно използвана държавна помощ/помощ *de minimis*, връчването на нареждането за възстановяване е по компетентност на държавата членка, на чиято територия се намира получателят на помощта, както следва:

- a) За да се възстанови държавната помощ/ *de minimis* от румънските бенефициери, се прилага процедурата, предвидена в извънредната правителствена наредба № 77/2014 с последващи изменения и допълнения;
- b) С цел възстановяване на държавната помощ / *de minimis* от българските бенефициери, адресираното до България решение на ЕК за възстановяване на неправомерна или несъвместима помощ ще бъде изпълнено от компетентните органи на България, в сроковете и при условията, предвидени в законодателството на българската държава, съответно в Закона за държавните помощи (обн. ДВ, бр. 85 от 24 октомври 2017 г.).

С цел осъществяване на добро финансово управление на ниво програма, НО изпраща на УО всички документи и информация относно състоянието на възстановяването на държавната помощ/помощта *de minimis* от българските бенефициери.

Сумите, възстановени от получателите на държавна помощ/ *de minimis* от България, се прехвърлят по сметките на УО, посочени в неговите съобщения.

---

<sup>2</sup> Извънредно решение на правителството № 77/2014 относно националните процедури във връзка с държавната помощ в Румъния и Правителствен указ 37/2011. (III. 22.)

6. УО отговаря за възстановяването на съответните суми в общия бюджет на ЕС в съответствие с разпределението на задълженията между участващите държави членки, както е посочено в програмния документ и в настоящия Меморандум за изпълнение, след възстановяване на сумите от държавата членка.

#### **РАЗДЕЛ 4. Прекъсване/спиране на плащанията**

1. В съответствие с членове 96 и 97 от Регламента за общоприложимите разпоредби ЕК може да прекъсне/спираща всички или част от плащанията, с изключение на предварителното финансиране, в случай че бъдат открити/подозирани доказателства за сериозни недостатъци или нередности, свързани с разходите, включени в заявлението за плащане.

Държавите членки, участващи в програмата, предприемат подходящи мерки за коригиране на ситуацията. В случай на неизпълнение на мерките ЕК може да спре всички или част от плащанията, с изключение на предварителното финансиране.

2. За да се предотврати нарушаването на изпълнението на проектите в случай на прекъсване/спиране на плащанията, двете държави членки решават да създадат временен механизъм за финансова наличност – буферен фонд, за да се гарантира възстановяването на разходите по проектите до отмяната на прекъсването/спирането. Държавите членки предоставят средства за плащанията към бенефициерите пропорционално на плащанията от ЕФРР, извършени към румънските и българските бенефициери, и въз основа на прогноза за разходите, планирани от бенефициерите за три месеца. Механизмът за временна финансова наличност се осигурява за целия период, обхванат от двата случая, посочени по-долу.

3. Механизмът за временна финансова наличност се използва и в следните случаи:

- а) липса на средства от ЕК. Веднага щом средствата бъдат предоставени от ЕК, буферът вече не е необходим;
- б) временна липса на средства в сметката на програмата
  - основно в началото на програмния период или
  - за случаите, когато от сметките на програмата се изтеглят важни суми - при годишното приключване на сметките, когато се извършва прихващане с предварителното финансиране или когато нарежданията за събиране на вземания към ЕК не осигуряват необходимите парични потоци.

#### **РАЗДЕЛ 5. Освобождаване на средства по програмата**

В случай на освобождаване на ниво програма съгласно Регламент за общоприложимите разпоредби, чл. 105, сумите се отменят от наличните средства на ниво програма. В

случай че няма налични средства на ниво програма, отменените суми се осигуряват от националните фондове на държавите членки, пропорционално на плащанията от ЕФРР към румънските и българските бенефициери.

## **ГЛАВА IV**

### **ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ НА ПРОГРАМНО НИВО**

1. Съгласно чл.27, ал. 2 и 3 от Регламента за Interreg техническата помощ за Програмата се възстановява чрез прилагане на фиксирана ставка от 7% към допустимите разходи, включени във всяко заявление за плащане.
2. Средствата за ТП, получени от ЕК, представляват 65 % от средствата, необходими за финансиране на дейностите по ТП. Останалите 35 % ще се финансират от националните бюджети на държавите-членки, участващи в програмата Interreg.
3. Средствата за ТП се разпределят между структурите на програмата (Управляващ орган, Национален орган, Съвместен секретариат, Одитен орган и контролори на първо ниво на контрол). По този начин за всяко заявление за плащане получените допълнителни 7% ще бъдат разпределени между бенефициерите на ТП по програмата въз основа на предварително установените последващи фиксирани ставки.
4. Предвид ниския размер на годишното авансово финансиране за 2021 и 2022 г. (1 %), както и задължението за ежегодно уравняване на сумата, изплатена като авансово финансиране за 2021 и 2022 г., от сметките на ЕК (съгласно чл. 90, ал. 5 от Регламента за общоприложимите разпоредби), програмата няма да разполага с финансови ресурси за осигуряване на подходящо начало на програмния период 2021-2027 г. по отношение на дейностите, разработени на ниво СС, които ще бъдат финансирани от програмата. По този начин УО и НО се ангажират да осигурят от началото на програмния период сумата на националното съфинансиране от националните си бюджети, съответстваща на финансово изпълнение от 80 % на ниво Програма, въз основа на минал опит и представляваща сумата на националното съфинансиране от бюджета на РО и БГ за СС, необходима за поддържане на дейността му. Българският национален принос към съфинансирането на СС ще бъде преведен на два транша, съответно през 2024 г. и 2025 г., на определена дата, определена съвместно от УО и НО.
5. След приключването на етапите на оценка, подбор и сключване на договори, когато проектите са в процес на изпълнение и могат да осигурят нормален паричен поток към сметката на програмата от средствата, възстановени от ЕК, дейността по СС ще се финансира от ЕФРР въз основа на процента, отпуснат за СС, и сумите, които трябва да бъдат поискани от ЕК и за които се прилага единната ставка от 7 %.
6. По време на изпълнението на програмата, в случай че изпълнението на бюджета на програмата е по-високо от 80%, УО ще изплати националното съфинансиране, включително българското съфинансиране, към СС. УО ще възстанови от НО сумите, които НО дължи за съфинансиране на бюджета на техническата помощ (необходимата

българска вноска за съфинансиране на СС) чрез прихващане на плащанията от ЕФРР към НО.

7. В случай че изпълнението на бюджета на програмата е по-ниско от 80 %, УО ще възстанови на НО съответното национално съфинансиране, изплатено при определянето на окончателния баланс при приключването на програмата.

8. Националното съфинансиране ще бъде осигурено по следния начин:

- a. 100% от държавния бюджет на Румъния за дейностите по техническа помощ на УО, както и за румънските национални контрольори;
- b. 100% от държавния бюджет на Румъния за дейности по техническа помощ за румънския одитен орган
- c. 100% от държавния бюджет на Република България за дейностите по техническа помощ на Изпълнителна агенция „Одит на средствата от Европейския съюз“, дирекция „Одити на средствата от фондове за териториално сътрудничество и други програми“ към Министерството на финансите на Република България, като част от Групата на одиторите
- d. 100% от държавния бюджет на България за дейностите по техническа помощ на Националния орган, както и за контрольорите на първо ниво на контрол;
- e. По равно (50%:50%) от държавния бюджет на Румъния и България за СС.

9. За да се осигури предвидимост на средствата за ТП, УО и НО се ангажират да осигурят в края на периода на допустимост на Програмата потенциалната отрицателна разлика между действително изразходваните суми за ТП и действително възстановените от ЕК средства за ТП, в съответствие с процентите, предвидени в параграф 8 по-горе.

## **ГЛАВА V**

### **ПРИКЛЮЧВАНЕ НА ПРОГРАМАТА И ДРУГИ РАЗПОРЕДБИ**

#### **РАЗДЕЛ 1. Приключване на програмата**

Мерките за приключване на програмата ще бъдат в съответствие с разпоредбите на член 43 от Регламента за общоприложимите разпоредби и предвид годишното счетоводно приключване. Ще се прилагат и други насоки на ЕК, които ще бъдат издадени относно приключването на програмния период 2021-2027 г.

#### **РАЗДЕЛ 2. Други разпоредби**

1. Промени в структурите за изпълнение

- a) В случай на промени в структурите на програмата, които засягат изпълнението на програмата, новите структури поемат функциите и отговорностите, посочени

в настоящия меморандум, и се отразяват в Описанието на системата за управление и контрол ; ЕК и всички участващи страни (включително ОО и Групата на одиторите) се информират писмено в срок от 3 месеца във връзка с настъпилите промени.

- b) В случай че възникнат значителни изменения в структурата за изпълнение на Програмата, те трябва да бъдат одобрени от ЕК и/или КН.
- c) Значителни изменения са налице в случаите, когато структури, различни от посочените в настоящия документ, поемат изцяло или частично задачите и отговорностите на УО, НО и/или СС.

## **2. Неспазване на договорените разпоредби и срокове - санкции**

- a) В случай на разногласия във връзка с прилагането на Меморандума страните се съгласяват да постигнат партньорско и взаимно приемливо решение.
- b) Страните поемат задължението максимално да се подкрепят във взаимните си усилията за изпълняване на задълженията си съгласно настоящия Меморандум.

## **3. Изменения в разпоредбите на настоящия Меморандум**

Всяка от страните, подписала този Меморандум, може да предложи изменения. Измененията се приемат съгласно процедурата по влизане в сила на Меморандума, описана в точка 4 по-долу: Продължителност.

## **4. Продължителност**

Настоящият меморандум влиза в сила от датата на получаване по дипломатически път на уведомленията, с които страните се информират взаимно, че всички необходими вътрешно правни процедури за влизането му в сила са изпълнени.

Меморандумът е валиден до пълното приключване на програмата Interreg VI-A РумънияБългария от Европейската комисия. Настоящият Меморандум за разбирателство е подписан в три еднообразни оригинални екземпляра на английски език за всяка от страните.

## **5. Комуникация**

Всички форми на комуникация между УО, ОО, НО и СС, включително в рамките на КН, трябва да се осъществяват на английски език.

Управляващ орган и Сертифициращ орган, представляван от румънското Министерство на развитието, благоустройството и администрацията Място, дата:

Име и длъжност на лицето, упълномощено да представлява Управляващия орган:

Адриан-Йоан Ветеа - министър на развитието, благоустройството и администрацията

Подпис:

Одитен орган, представляван от Румънския одитен орган (асоцииран към Сметната палата на Румъния) Място, дата:

Име и длъжност на лицето, упълномощено да представлява Одитния орган:

Лусиан Дан ВЛАДЕШКУ - председател на румънския одитен орган

Подпис:

Националният орган, представляван от Министерството на регионалното развитие и благоустройството на Република България Място, дата:

Име и длъжност на лицето, упълномощено да представлява националния орган:

Андрей ЦЕКОВ - министър на регионалното развитие и благоустройството

Подпис: